

Annales de l'école normale, Serie III, Bind XIII, Pag. 529, fundet samme Forhold paavist. Det ærede Medlem vil kunne gøre en Prøve med de Tal, jeg her har nævnt for de tre Partier: 500, 320 og 240. Hvis man foretager Delingen med 1, 2, 3, 4, 5, faar man det D'Hondtske Resultat; hvis man foretager Delingen med 1, 3, 5, 7, 9, fremkommer den største Brøks Resultat. Det er et af de mange Eksempler paa Tallenes hemmelighedsfulde Egenskaber.

Det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen) udtalte, at han ogsaa vilde henstille Spørgsmaalet om Landstingskredsens Ordning til Overvejelse, og det var just, hvad jeg selv gjorde ved Forelæggelsen. Ethvert Forslag om Inddeling af Landet i Kredse kan jo ikke siges paa nogen Maade at udtrykke et endeligt Resultat; der kan foreslaas andre lige saa gode og virksomhedsfulde Ordninger. Hvis man kan foreslaa noget bedre, vil jeg selvfølgelig med største Fornøjelse være med hertil. Jeg har kun gjort opmærksom paa, at saadan som Grundlovsforslaget er affattet, naar det kræves, at Indbyggerantallet skal være Grundlaget for Antallet af Landstingsmandater, maa man, hvis man foretager Ændringer, være forberedt paa, at man vil kunne komme til at foretage Forskydninger i Antallet af Mandater, og jeg har nævnt, at hvis man f. Eks. vilde slaa Sjælland og Lolland-Falster sammen til een stor Kreds, vilde det bevirke, at et Mandat fra Jylland forskydes over til denne store Kreds. Dette Forhold skal jeg komme tilbage til, naar jeg gør nogle Bemærkninger til det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen).

Jeg har nu, tror jeg, faaet nævnt alle de Bemærkninger vedrørende Lovforslagets Enkeltheder, som er fremsatte, og om hvilke det efter min Mening gælder, at de alle sammen kan være Genstand for rolig og saglig Drøftelse mellem Medlemmerne af dette høje Ting.

Der er dernæst rejst Kritik mod selve Systemet. Det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen), som indledede, gjorde saaledes nogle kritiske Bemærkninger. De gjaldt dog ikke saa meget det her foreslaaede System som det, Systemet skulde tilsigte, nemlig Forholdsmæssighed i Repræsentation. Jeg hørte med Tilfredshed,

at det ærede Medlem var en varm Tilhænger af Valg i Enmandskredse. Det er jeg ogsaa. Det var altsaa ikke den Side af Systemet, det ærede Medlem rettede sin Kritik imod; men det var imod Indførelsen af Forholdsmæssighed i Repræsentationen overhovedet. Her forekommer det mig dog, at det ærede Medlems Kritik ligesom var en Erindring om al den berettigede Kritik, der er rejst imod Listevalgssystemerne, og at der ikke blev meget tilbage af Kritikken imod det her foreslaaede System. Det ærede Medlem frygtede, at der ved Indførelse af Forholdsmæssighed vilde opstaa en Overflødighed af Partier, et Afholdsparti, et Henry George-Parti, et Indremissionsparti o. s. v. Det forekommer mig imidlertid, at hvis Forholdstalsvalgmaadens Indførelse nødvendigvis vilde fremkalde et Utal af Partier, saa maatte det have faaet Udtryk i nogle af de Lande, hvor Forholdstalsvalgmaaden har været anvendt. Men det er ikke sket. I intet af de Lande, hvor Forholdstalsvalgmaaden er brugt i en Række af Aar, har den fremkaldt en saadan Overflødighed af Partier. I Virkeligheden er der i de Lande, i hvilke Forholdstalsvalgmaaden virker, ganske de samme Partier som før, eller kun en naturlig Forøgelse af dem har fundet Sted: det er kun de store Hovedgrupper af Partier, som virker under Forholdstalsvalgmaaden, væsentlig svarende til de Hovedgrupper af Partier, som findes i ethvert Folk som Udtryk for de politiske Hovedopfattelser.

Det ærede Medlem argumenterede ikke imod de Betragtninger, jeg har fremsat til Gunst for at gaa over til Forholdsmæssighed i Repræsentationen ogsaa for Folketingets Vedkommende. Der er fra sidste Valg et Eksempel paa, at et enkelt Parti ved en Samvirken mellem andre Partier under det rene Flertalssystem kan overmandes i en saadan Grad, at dets Repræsentation svinder ind til intet. Jeg har sagt, at det forekommer mig, at det under den nuværende Forfatning har været særdeles heldigt, at et Parti, som søgte hele sin Støtte i den privilegerede Valgret, ved et afgørende Valg kunde blive overmandet af den almindelige Valgrets Partier. Men i det Øjeblik den privilegerede Valgret afskaffes, anser jeg det ikke for heldigt, at en Partikonstellation kan virke saaledes, at et enkelt Parti